

راهنمای آموزشی شماره (3)

راهنمای پیکیری شیرخواران نیازمند مراقبت ویژه در بحران های طبیعی و جنگ

اداره سلامت کودکان و تغذیه با شیر مادر
مرکز جوانی جمعیت، سلامت خانواده و مدارس
معاونت بهداشت
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

"در آغوش گرفتن شیرخوار و تغذیه با شیر مادر بهترین روش برای کاهش استرس و برقراری ارتباط عاطفی- روانی مادر و شیرخوار است"

همه شیرخواران و کودکان از زمان تولد تا 5 سالگی بایستی از نظر رشد و تکامل، مراقبت و پایش شوند. تداوم فرایند مراقبت، مستلزم برقراری حلقه اتصال بین مراقبت های بیمارستانی و مراقبت های خارج بیمارستانی پس از ترخیص است. به همین دلیل توصیه میشود 3-5 روز پس از تولد و در صورت بستری نوزاد پس از تولد، زودترین زمان ممکن پس از تولد برای تشکیل پرونده و ارزیابی ها و مراقبت های دوره ای کودک، به نزدیکترین مرکز خدمات جامع سلامت، پایگاه بهداشت یا خانه بهداشت محل سکونت خود مراجعه کنید.

❖ غربالگری های دوره نوزادی: بهترین زمان برای انجام غربالگری های دوره نوزادی (کم کاری

تیروئید، فیل کتونوری و سایر بیماریهای متابولیک، کم شنوایی) 3-5 روز پس از تولد است. در صورتی که در شرایط بحران موفق به انجام به موقع ارزیابی ها و غربالگری های دوره نوزادی نشدید، می توانید در زودترین زمان ممکن برای انجام ارزیابی و غربالگری های به تاخیر افتاده به مراکز خدمات جامع سلامت منتخب مراجعه کنید.

❖ غربالگری کم شنوایی: در صورتی که نوزاد پیش از ترخیص از بیمارستان از نظر کم شنوایی

غربالگری نشده باشد یا نیاز به غربالگری مجدد داشته باشد، توصیه می شود غربالگری کم شنوایی را در زودترین زمان ممکن پس از ترخیص در ماه اول تولد انجام دهید. اما در صورتی که در شرایط بحران به دلیل عدم دسترسی، موفق به انجام غربالگری کم شنوایی نوزاد در ماه اول تولد نشدید، می توانید در زودترین زمان ممکن برای انجام غربالگری شیرخوار از نظر کم شنوایی به مراکز خدمات جامع سلامت منتخب مراجعه کنید.

❖ **غربالگری رتینوپاتی ناری:** شیرخواران متولد شده با سن حاملگی کمتر از 34 هفته یا وزن هنگام

تولد کمتر از 2000 گرم، بایستی مطابق جدول زیر در سنین 1 ماهگی و 1/5 ماهگی پس از تولد از

نظر سلامت چشم و بینایی معاینه شوند.

برای انجام غربالگری شیرخوار توسط چشم پزشک دوره دیده، مطابق توصیه مراقبان سلامت، به مراکز فوق

تخصصی منتخب مراجعه کنید. لازم به ذکر است که ممکن است شیرخوار نیاز به تکرار معاینات غربالگری

رتینوپاتی ناری به صلاحدید چشم پزشک دوره دیده داشته باشد.

سن حاملگی هنگام تولد (هفته)	زمان غربالگری
22	۹ هفته پس از تولد یا ۶۳ روزگی
23	۸ هفته پس از تولد یا ۵۶ روزگی
24	۷ هفته پس از تولد یا ۴۹ روزگی
25	۶ هفته پس از تولد یا ۴۲ روزگی
26	۵ هفته پس از تولد یا ۳۵ روزگی
27 و بیشتر	۴ هفته پس از تولد یا ۲۸ روزگی

توجه داشته باشید که انجام به موقع معاینه غربالگری رتینوپاتی ناری برای پیشگیری از نابینایی و حفظ سلامت

بینایی شیرخوار ضرورت دارد و تاخیر در انجام آن می تواند منجر به نابینایی دائمی کودک گردد.

❖ **غربالگری تکامل:** بهترین زمان برای انجام مراقبت های دوره ای و واکسیناسیون شیرخواران و کودکان زیر 5 سال و انجام ارزیابی ها و غربالگری های تکامل، در دفترچه پایش مراقبت کودک مشخص گردیده است. در صورتی که در شرایط بحران موفق به مراجعه و انجام به موقع مراقبت ها و غربالگری تکامل نشدید، در زودترین زمان ممکن به مراکز خدمات جامع سلامت منتخب مراجعه کنید. به علایم هشدار دهنده تکامل، توصیه های ارتقای تکاملی و تغذیه ای در دفترچه پایش مراقبت کودک توجه کرده و مطابق آن عمل کنید (در صورت مسافرت دفترچه پایش مراقبت کودک را به همراه داشته باشید).